

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

o te Maori ki tetahi whenua, taonga tinana ranei; a hei reira ka tino whai mana ka tino whai kaha te Kooti ki te whakatau i taua take, tautohe ranei, kia hangai i runga i ta te ture.

A notemea i runga i te whakahaerenga o tetahi Ota Kaunihera, i mahia ki te Whare o te Kawana, i Poneke, i te tekau ma rima o nga ra o Aepirira, 1882, ko nga moni e huaina ana i roto i taua Ota Kaunihera i whakatakotoria ki te Tari o te Kai-tiaki mo te Katoa i runga i nga tikanga kei roto i taua Ota Kaunihera e mau ana. A notemea kua utua e te Kai-tiaki mo te Katoa te moni tinana me nga initareti katoa e tika ana kia utua mo nga hea o Iraia te Hunga, kua mate (Nama 25 i roto i te rarangi), ki nga kai-riwhi (ki nga kai-riwhi ranei o aua kai-riwhi) e ata whakaaturia nei i roto i te rarangi tuarima o te Kupu Apiti ki taua Ota Kaunihera: A notemea kua puta he awangawanga ko wai ra a Heta raua ko Rangipane, nga kai-riwhi kua huaina i runga nei, a kua puta hoki he awangawanga e tika ana ranei kaore ranei a Pirihira Rangi Whakam-puna kia tu hei kai-riwhi mo nga hea o Heta raua ko Rangipane a mehemea ranei te Kataraina Rangipane e huaina nei i roto i te tiwhikete i hainatia e Tiati Honihana (Judge Johnson) e tika ana ko te Rangipane e huaina nei i roto i te rarangi tuarima o te Kupu Apiti ki tana Ota Kaunihera.

A notemea e tika ana kia whakawhiwhia te Kooti Whenua Maori ki te mana e ahei ai ia ki te uiini ki te whakatau i nga Maori e tika ana ki nga hea me nga paanga o taua Heta me taua Rangipane i roto i aua moni.

Na reira, ko His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga i nga haka me nga mana kua whakawhiwhia nei ki a ia e wahanga-tekiona tahi o tekiona rua tekau ma rima o te Ture Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te tohutohu me te whakaae o te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka ota ka panni ko te uiuunga me te whakataunga o nga take kua huaina i runga ake nei, me take, e tika ana ranei kia whakataua i runga i aua tikanga, me uru ki roto a tenei ka whakaurua ki roto ki te mana whakawa o taua Kooti. A tenei ka panutia ko tenei Ota Kaunihera i mahia i raro i nga tikanga mo taua mahi kei

roto i te Ture Whenua Maori, 1909, a ka whai mana ano he whakaaetanga na te Kawana i roto i tona Kaunihera ki nga whakahae-rengia kua whakamania e tenei.

J. F. ANDREWS,
Karako o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakaaetanga kia Whakawhitingia tetahi Whenua Karauna mo tetahi Whenua Maori.

NOTEMEA kua whakaritea e Wahi XIX o te Ture Whenua Maori, 1909, *inter alia*, ko te whakawhiti Whenua Karauna mo te whenua Maori me riro ma te Poari Hoko Whenua Maori e whakahere e whakatutuki. A notemea e tika ana kia whakatutukitia te whakawhitiwhiti e ata whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, ko te Poari Hoko Whenua Maori, i runga i te whakahaerenga i nga mana kua whakawhiwhia ki a ia e Wahi XIX o te Ture Whenua Maori, 1909, tenei ka whakaae ki taua whakawhitiwhitinga.

A tenei ka panutia ko tenei whakaaturanga he mea whakaputa i raro i nga tikanga mo taua mahi kei roto i te Ture Whenua Maori, 1909, a me whai mana ano he whakaaetanga na te Poari Hoko Whenua Maori.

KUPU APITI.

WHENUA Karanna: E 3'3 paati, ara ko etahi wahi o Ohura South O Nama 1, kua ata rohea, kei roto i Poraka 1, Takiwa Ruri o Piopiatea; me whakawhiti hei utu mo te

Whenua Maori: 36'3 nga paati, ara ko etahi wahi o Ohura O South Nama 3 kua ata rohea, kei roto i Poraka 1, Takiwa Ruri o Piopiatea.

He mea tuhituhi ki Poneke, i tenei te tahi o nga ra o Hune, 1911.

JAMES CARROLL,
Minita mo te Taha Maori.